

VODENICA NA FLOSI

DŽORDŽ ELIOT

Preveo
Andra Nikolić

Laguna

Naslov originala

George Eliot

THE MILL ON THE FLOSS

Translation copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

VODENICA NA FLOSI

PRVA KNJIGA

DEČAK I DEVOJČICA

PRVO POGLAVLJE

DORLKOTSKA VODENICA SPOLJA

U prostranoj dolini, šireći se između svojih zelenih obala, teče Flosa i hita moru čija joj draga plima juri u susret da je zaustavi strasnim zagrljajem. Silna morska plima nosi do varoši Sveti Og crne lađe natovarene jelovim daskama svežeg mirisa, vrećama punim uljanog semena ili mrkim svetlucavim ugljenom. Ova varošica pruža oku svoje stare, nabrane crvene krovove i velike zabate svojih brodnarica između jednog šumovitog brežuljka i rečne obale, bojeći vodu nežnim purpustom pod prolaznim bljeskom februarskog sunca. Daleko unaokolo prostiru se bogate livade i njive čije crne brazde skoro otvorene čekaju setvu ili su već pustile nežne vlasi žita posejanog u jesen. Preko živih ograda još se vidi nekoliko prošlogodišnjih plastića što podsećaju na košnice. Pored ograde diže se svuda drveće; brodske katarke i razvijena jedrila u daljini kao da dodiruju široke krošnje jasena. Baš kod varošice sa crvenim krovovima, rečica Rippl živahno donosi svoj danak Flosi. Divna je rečica sa svojim tamnim talasovima što se prelivaju! Ona mi je kao živa drugarica, kad šetam po njenim obalama i slušam njen umiljati žubor, tih i blag kao prijateljske reči. Sećam se i kamenog mosta i velikih vrba koje u vodi kupaju svoje grane...

Ali evo i dorlkotske vodenice.

Moram zastati malo na mostu da je razgledam, iako se nebo oblači a veće bliži. I u ovo mrtvo i golo februarско doba nju je prijatno gledati; možda i ovo hladno i vlažno vreme dodaje neke čari izgledu ove uredno održavane i udobne zgrade, stare kao i brestovi i kestenovi koji je štite od severnog vetra. Reka je sad u punom toku, pritisla je vrbak i upola potopila visoke trave njegovih obala. Gledajući nabujali potok, gustu rudinu i nežno zelenilo sitne mahovine, koje ublažava obrise velikih stabala, sve više mi se dopada ova vlažna svežina. Zavidim belim plovkama koje gnjuraju glavom duboko međ vrbovim šibljem, ne vodeći računa o svom čudnovatom izgledu.

Žubor vode i vodenična huka zaglušuju me i uspavljuju, i tako još više uvećavaju ovu tišinu. To je kao neki veliki zastor od huke koja me odvaja od drugog sveta. A evo sad i grmljave velikih kola pokrivenih arnjevima koja se vraćaju kući s vrećama žita. Ovaj čestiti vozar misli na svoju večeru koja se žalosno suši na ognjištu; ali on neće ništa okusiti dok ne namiri svoje konje. Ove jake i poslušne životinje čisto mu krotkim pogledima blago prebacuju što onako grozovito puca bičem, kao da im je potrebna ta opomena! Gledajte kako zapinju plećima penjući se na most, i utoliko jače što osećaju da je kuća blizu. Gledajte te velike rutave noge koje se, kako se čini, čvrsto hvataju za zemlju, tu strpljivu snagu vrata koji se povija pod teškim kaputom, te snažne mišice na butinama! Radije bih slušao njihovo rzanje pored zobi koju su čestito zaradili, voleo bih gledati kad znojavih vratova s kojih su skinuti amovi zamoče svoje vrele nozdrve u mutnu vodu. Evo ih sada na mostu, eno kako se s trkom spuštaju i kola s arnjevima zalaze za zavijutak iza drveća.

Sad opet gledam vodenicu, zanima me točak koji neumorno baca mlazeve tečnog dijamanta. I ona devojčica stalno gleda u točak; nije se pomerila s mesta otkad sam na mostu. A njeno

čudno, belo psetance s mrkim ušima ljubomorno laje u nekoj sasvim nekorisnoj srdnji na točak i kao da naleće na nj, jer njegova mala gospodarica, sa šeširom od dabrovine, očiju baš ne skida s točka. Pomišljam da bi već bilo vreme da ova devojčica uđe u kuću, gde je čeka vrlo lepa vatra; odavde vidim, jer mrak sve više pada, kako se crveni topla svetlost. A i meni je već vreme da se odvojim od ovog hladnog kamena na koji sam se naslonio...

Ruke su mi doista utrnule. Pritiskao sam laktovima naslone stolice i sanjao da stojim na mostu pred dorlkotskom vodenicom, onakvom kakva je izgledala nekada davno, jednog februarског popodneva. Pre no što zadremam, imao sam nameru da vam ispričam o čemu su gospodin i gospođa Taliver razgovarali dok su sedeli kraj vesele vatre u gostinskoj sobi sleva, baš onog istog popodneva o kome sam sanjao.